

ตัวละครที่ผูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของ “แก้วแก้ว”
Ghost Characters Tied to the Place in the Novels of “Kaew Kaw”

พฤดี เพชรชนะ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โทร. 094-802676-4, E-mail: biwjisang999@hotmail.co.th

วิมลมาศ ปฤชากุล

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โทร. 086-318614-7, E-mail: pwimonmas4@yahoo.co.th

Parudee Petchana

Students, Master of Arts in Thai, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Songkla University

Wimonmas Paruchakul

Adviser, Thai Language Department, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Songkla University

รับเข้า: 1 พฤศจิกายน 2561 ตอบรับ: 27 พฤศจิกายน 2561

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ตัวละครที่ผูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของ “แก้วแก้ว” จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ นวนิยายเรื่องเรือนนพแก้ว นิมิตมาร และเจ้าบ้านเจ้าเรือน พบว่า ตัวละครที่ผูกติดกับสถานที่ที่โดดเด่นนั้นมีจำนวนทั้งหมด 3 ตัว ได้แก่ ตัวละครผีผอบแก้วในนวนิยายเรื่องเรือนนพแก้ว ตัวละครผีทวารัศมีในนวนิยายเรื่องนิมิตมาร และตัวละครผีไรวินทีในนวนิยายเรื่องเจ้าบ้านเจ้าเรือน โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผีผอบแก้วที่รื้อวันหลุดพ้นจากตราบาป พบว่า “แก้วแก้ว” ได้นำเสนอให้เห็นภาพของตัวละครผีผอบแก้วที่ผูกติดกับเรือนนพแก้ว เพื่อรอคอยวันเวลาที่หลุดพ้นจากบ่วงแห่งตราบาปที่ผีผอบแก้วได้กระทำความผิดเอาไว้ต่อท่านเจ้าคุณรัชดาภิเษก
2. ผีทวารัศมีที่ถูกจองจำตลอดกาล พบว่า “แก้วแก้ว” ได้นำเสนอให้เห็นภาพของตัวละครผีทวารัศมีที่ผูกติดกับคุณหาสน์ของตน เพื่อรับโทษทัณฑ์จากการทำความชั่วอย่างทุกขุทธาน

3. ผีไรวินท์ที่ถูกปลดปล่อยด้วยรักแท้ พบว่า “แก้วแก้ว” ได้นำเสนอให้เห็นภาพของตัวละครผีไรวินท์ที่ผูกติดกับบ้านหลังเดิม เพื่อรอคอยรักแท้และได้รับการปลดปล่อยเป็นอิสระ ตัวละครผีที่ผูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของ “แก้วแก้ว” ทั้ง 3 เรื่อง พบว่า มีความสอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ เช่น การนำเสนอให้เห็นภาพของตัวละครผีที่มีลักษณะเหมือนมนุษย์ทั่วไป และเป็นตัวละครผีที่มีอารมณ์รัก โลภ โกรธ หลง เช่นเดียวกับมนุษย์

คำสำคัญ: ตัวละครผี นวนิยาย แก้วแก้ว

Abstract

This research was to analyze the characters of ghost which tied to the place, in the novels of “Kaew Kaw”. There are 3 stories including Ruen Noppakaw, Nimit Marn and Jao Ban Jao Ruen. It shows has 3 characters of ghost which tied to the place, including the character of Paopkaew ghost in the Ruen Noppakaw novel, the character of Twaras ghost in the Nimit Marn novel and the character of Raivin ghost in the Jao Ban Jao Ruen novel. The researcher presented the results in descriptive form. The results are as follows:

1. Paopkaew ghost is waiting for the day for be free from guilt found that “Kaew Kaw” is presented the illustrate of Paopkaew ghost character is tied to Ruen Noppakaw. Which is waiting for be free from guilt that Paopkaew ghost did to Ratchada Pariwat.
2. Twaras ghost which is imprisoned forever found that “Kaew Kaw” is presented the illustrate of Twaras ghost character which tied with his house for punished by evil deeds.
3. Raivin ghost which was released with true love, found that “Kaew Kaw” is presented the illustrate of Raivin ghost character which tied to the old home. That is waiting for true love and get liberated for be free.

A ghost characters tied to the place in the novels of “Kaew Kaw”. All three stories were found to be consistent with other research such as presentation of ghost characters that looks like a human. And as ghost characters with passion, greed, anger, as well as human.

Keywords: ghost characters, novels, Kaew Kaw

บทนำ

“แก้วแก้ว” เป็นนามปากกาของรองศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์ ซึ่งเป็นนักประพันธ์ที่มีผลงานทั้งในเชิงวิชาการ สารคดี และบันเทิงคดี รวมถึงได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลดีเด่นด้านการอนุรักษ์มรดกไทย สาขาภาษาและวรรณกรรม เนื่องในป้อมอนุรักษ์มรดกไทย สาขาภาษาและวรรณกรรม ประจำปี พ.ศ.2537 ได้รับเลือกให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาวรรณศิลป์ จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ.2540 และได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2547 ด้วยความที่เป็นผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานคุณภาพหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นผลงานวิชาการ สารคดี บันเทิงคดี นวนิยาย เรื่องสั้น งานแปล ฯลฯ ทำให้ได้รับรางวัลงานประพันธ์ทั้งจากภาครัฐและเอกชนตั้งแต่ปี พ.ศ.2528 จนถึงปัจจุบัน (จิรัญญ์ วิมุตติสุข, 2550: 1)

รางวัลด้านผลงานประพันธ์ที่ “แก้วแก้ว” ได้รับทั้งจากภาครัฐและเอกชน อาทิ เรื่อง *ผ้าทอง* ได้รับรางวัลชมเชยประเภทนวนิยาย จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ.2537 เรื่อง *นิรมิต* ได้รับรางวัลดีเด่นประเภทนวนิยาย จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ.2539 เรื่อง *แดนดาว* เป็นหนึ่งในหนังสือวิทยาศาสตร์จำนวน 88 เล่ม ที่ได้รับการคัดเลือกและยกย่องให้เป็นหนังสือดีวิทยาศาสตร์ แสดงภูมิปัญญาไทยเชิงวิทยาศาสตร์ที่คนไทยควรรู้จัก ดำเนินการโดยคณะวิจัยโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์ เป็นต้น (ดุขฎี แซ่ตัน, 2551: 3)

สำหรับนามปากกา “แก้วแก้ว” นั้นใช้ในงานเขียนนวนิยายเรื่องเหนือธรรมชาติ เรื่องผี แนววิทยาศาสตร์ แนวสืบสวนสอบสวน หรือแนวผจญภัย ซึ่งเป็นนามปากกาหนึ่งในอีก 5 นามปากกาของคุณหญิงวินิตา ดิถียนต์ คือ นามปากการักร้อยใช้ในงานเขียนนวนิยายชีวิต นามปากกาปารมิตกับวัสสิก้าใช้ในงานแปล นามปากกาอักษรานิยใช้ในงานวิจารณ์ และนามปากกา ว.วินิจฉัยกุล ใช้ในงานเขียนนวนิยายประวัติศาสตร์หรือนวนิยายแนวสมจริง (ดุขฎี แซ่ตัน, 2551: 2-3)

งานวรรณกรรมประเภทนวนิยายของแก้วแก้วมีจำนวนทั้งหมด 36 เรื่อง ได้แก่ แก้วราหู นางทิพย์ มนตรา หมู่ทิพย์ แดนดาว พญาปลา จอมนาง แต่ปางก่อน คนเหนือดวง หน้ากากดอกซ่อนกลิ่น พระเจ้าชาลมาญ บารมีพระแม่ป้อม...ปกพื้นธรณิน วิมานมะพร้าว นาคราช ผ้าทอง วสันต์ลีลา ดอกแก้ว การะบุหนิง จากฝัน...สู่ันันดร อธิษฐาน คุณป้ามาตุร ปลายเทียน นิรมิต นิमितมาร เงามพราย จงกลกิ่งเทียน อมตะ ทางเทวดา เทวาวาด พิมมาลา ช่อมะลิลา นิยายนิกรัย เรือนมยุรา เรือนพแก้ว เจ้าบ้านเจ้าเรือน กลับไปสู่วันฝัน และสื่อสองโลก

นวนิยายเรื่อง *แก้วราหู* เป็นนวนิยายเรื่องแรกที่ใช้นามปากกา “แก้วแก้ว” ได้พิมพ์รวมเล่มเมื่อปี พ.ศ.2525 จากนั้นจึงสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (ศนิชา แก้วเสถียร, 2546) นอกจากนี้ ผลงานนวนิยายของ “แก้วแก้ว” ยังได้รับการลงพิมพ์ในนิตยสารสกุลไทย นิตยสารหญิงไทย และนิตยสารขวัญเรือนเป็นตอน ๆ อีกด้วย หลังจากที่เรื่องจบแล้ว สำนักพิมพ์ได้จัดพิมพ์

ออกเป็นรูปเล่ม และได้รับการตอบรับจากผู้อ่านเป็นอย่างดี จนต้องมีการพิมพ์เพิ่มหลายครั้งด้วยกัน (คุชฎี แซ่ตัน, 2551: 3)

นวนิยายของ “แก้วเก้า” ยังได้รับความนิยมจากบรรดาผู้อ่านจนทำให้ผู้จัดละครโทรทัศน์ นำนวนิยายไปดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อีกด้วย และได้รับกระแสตอบรับจากผู้ชมเป็นอย่างดี ซึ่งความสนใจของผู้ชมและผู้อ่านส่งผลให้มีผู้ตั้งเว็บไซต์ของ “แก้วเก้า” ขึ้นมาคือ www.kaewkao.com โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ เกียรติคุณ และรางวัลที่ได้รับ รวมทั้งมีรายชื่อผลงานหนังสือและละคร บทสัมภาษณ์ในงานต่าง ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ที่ชื่นชอบและสนใจในงานเขียนของ “แก้วเก้า” ได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล และตั้งกระทู้ถาม - ตอบเกี่ยวกับงานของ “แก้วเก้า” (คุชฎี แซ่ตัน, 2551: 4 - 5)

ด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่านวนิยายของ “แก้วเก้า” ได้รับความสนใจจากผู้ชมและผู้อ่านในสังคมเป็นอย่างดี ทั้งในรูปแบบของนิตยสาร หนังสือที่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม อินเทอร์เน็ต บทละครโทรทัศน์ และภาพยนตร์ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษางานเขียนนวนิยายของแก้วเก้า ซึ่งงานเขียนนวนิยายของแก้วเก้าเป็นงานเขียนประเภทนวนิยายแนวเหนือธรรมชาติ และ “ตัวละครผี” ก็เป็นตัวละครหนึ่งที่แสดงปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติที่น่าสนใจ เพราะแก้วเก้าสร้างสรรค์ตัวละครผีที่มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นตัวละคร “ผีมนุษย์” ที่มีรูปร่างหน้าตาแปลกประหลาด หรือมีความอัปลักษณ์น่าเกลียดน่ากลัว ซึ่งตัวละครผีพวกนี้มักจะมีลักษณะคล้ายคลึงกันกับสัตว์บางประเภท แต่เป็นตัวละครผีที่มนุษย์ไม่เคยพบเห็นที่ใดมาก่อน อาจแปลงกายเป็นคนหรือเป็นสัตว์ก็ได้ โดยปรากฏให้เห็นทั้งในลักษณะของตัวละครผีที่เป็นสัตว์กึ่งเทพ กึ่งคนกึ่งสัตว์ กึ่งผีกึ่งคน หรือกึ่งสัตว์กึ่งผี ดังเช่น ผีภูต ผีปีศาจ ผีเปรต ผีสุรกาย ผีพราย เหล่านี้เป็นต้น โดยผีจำพวกนี้มักถูกสร้างให้เป็นตัวละครผีประเภทผีร้ายที่มีพลังกำลังมหาศาล และมีนิสัยใจคอที่ดุร้าย น่าเกรงขาม และโหดเหี้ยมอำมหิตจนเป็นที่ติดตามติดใจของผู้อ่าน

ในทางตรงกันข้ามนวนิยายของแก้วเก้ายังปรากฏตัวละครผีที่มีรูปร่างลักษณะของ “เทพ” หรือเป็นผีที่มาจากสวรรค์ คือ ผีผู้มีกายทิพย์หรือผีที่จุติลงมาเกิดเป็นมนุษย์ โดยผีจำพวกนี้มักถูกสร้างให้มีความละเอียดอ่อน สง่างาม เลอค่า และมักจะปรากฏเป็นตัวละครผีประเภทผีดีที่มุ่งทำหน้าที่ต่อกรกับผีชั่วร้ายและคุ้มครองดูแลมนุษย์ให้ปลอดภัยจากภัยอันตรายทั้งปวง ดังเช่น ผีเทวดา ผีนางฟ้า ผีเทพบุตร ผีเทพธิดา เป็นต้น นอกจากนี้ นวนิยายของแก้วเก้ายังปรากฏให้เห็นตัวละคร “ผีที่มาจากเมืองนรก” อีกด้วย ดังเช่น ผียมทูต ผียมบาล ฯลฯ โดยผีจำพวกนี้มักจะทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินและไต่สวนความผิดชอบชั่วดีของมนุษย์ในโลกหลังความตาย และยังมี “ผีที่อาศัยอยู่ในโลกของมนุษย์” ดังเช่น ผีคนที่ตายไปแล้วแต่ยังไม่ได้ไปสุดไปเกิด เป็นต้น

“ตัวละครผี” ในนวนิยายของแก้วเก้าที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เป็นตัวละครผีที่อยู่ในโลกสมมติ หรือโลกแห่งจินตนาการที่ผู้อ่านไม่สามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน จึงสร้างความลึ้นระทึกใจให้แก่ผู้อ่าน ซึ่งการสร้างตัวละครผีที่หลากหลายทั้งในรูปแบบของผีดีและผีร้ายที่ปะปนกันไปนั้น ถือเป็นการ

สร้างสีสันของตัวละครในเรื่องที่ก่อให้เกิดความหลากหลายอารมณ์ และยังช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดมโนภาพต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกัน แก้วแก้วก็ได้สร้างสรรค์ตัวละครที่มีเพียงความน่าสะพรึงกลัวเท่านั้น หากแต่แก้วแก้วยังสร้างสรรค์ตัวละครที่มีลักษณะใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกันกับมนุษย์ในนวนิยายของแก้วแก้วบางเรื่องอีกด้วย ซึ่งตัวละครของแก้วแก้วบางตัวเหล่านั้นก็ได้มีอำนาจอิทธิฤทธิ์หรือมีลักษณะรูปร่างหน้าตาที่น่าเกลียดน่ากลัวแต่อย่างใด แต่กลับแสดงให้เห็นว่า ตัวละครบางตัวละครก็มีบทบาทหน้าที่ที่เหมือนหรือดำเนินไปเช่นเดียวกับมนุษย์ปกติทั่วไปในโลกแห่งชีวิตจริง จึงน่าสนใจว่าตัวละครที่ปรากฏอยู่ในงานวรรณกรรมประเภทนวนิยายของแก้วแก้วนั้นถูกนำเสนออย่างไร เหตุใด “แก้วแก้ว” จึงสร้างสรรค์ตัวละครในรูปแบบหรือลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏให้เห็นเป็นเช่นนั้น

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจนวนิยายของแก้วแก้ว พบว่า นวนิยายของแก้วแก้วนั้นมีจำนวนทั้งหมด 36 เรื่อง ซึ่งปรากฏตัวละครที่หลากหลาย ในที่นี้ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาตัวละครของ “แก้วแก้ว” ประเภทหนึ่งที่มีความน่าสนใจนั่นคือตัวละครที่ถูกติดกับสถานที่ ซึ่งเป็นตัวละครที่เสียชีวิตแล้วกลายเป็นผีที่อยู่ในสถานที่ที่เคยมีชีวิตอยู่และไม่อาจจะไปไหนได้ โดย “แก้วแก้ว” ได้สร้างตัวละครประเภทนี้ได้อย่างมีสีสัน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวละครที่ถูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของ “แก้วแก้ว” พบว่า ปรากฏตัวละครที่ถูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของ “แก้วแก้ว” หลายตัว ดังเช่น ตัวละครผีแม่ปรางในนวนิยายเรื่อง *เรือนนพแก้ว* ที่ถูกกักขังให้เป็นดวงวิญญาณที่ติดอยู่ใต้ต้นไทรทอง อันเนื่องมาจากผลกรรมที่ผีแม่ปรางฆ่าตัวตาย ด้วยไม่สมหวังในความรักกับผู้ชายที่ตนรัก จึงต้องกลายเป็นดวงวิญญาณที่สิงสถิตอยู่ในบริเวณที่ตนผูกคอตายอย่างน่าอนาถ และรอคอยวันเวลาที่จะหลุดพ้นหรือได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระ นอกจากนี้ยังปรากฏตัวละครผีอัสมารในนวนิยายเรื่อง *ดอกแก้วกระบุหนิง* ที่ถูกกักขังให้ติดอยู่ในพระตำหนักที่เกาะจันดาหารา ประเทศศรียา ด้วยถูกลอบปลงพระชนม์จากแผนการของเจ้าชายสุหราปาตีที่หวังจะแย่งชิงพระราชบัลลังก์ของพระราชอาสมาร์ (กษัตริย์ที่ปกครองประเทศศรียา) จึงทำให้ผีอัสมารยังคงวนเวียนอยู่ภายในพระตำหนัก ไม่สามารถไปไหนได้ ด้วยมีห่วงต่อครอบครัว คือ พระราชินีภริยาและเจ้าหญิงการะบุหนิง ที่เป็นราชินีและธิดาของพระราชอาสมาร์ที่ตกอยู่ในภัยอันตรายจากเจ้าชายสุหราปาตี เหล่านี้เป็นต้น

ดังนั้น ตัวละครที่ถูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของแก้วแก้ว จึงถือเป็นตัวละครประเภทหนึ่งที่มีความน่าสนใจ ซึ่งตัวละครที่ถูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของ “แก้วแก้ว” ที่โดดเด่นมากที่สุดนั้นพบว่า มีจำนวนทั้งหมด 3 ตัว ได้แก่ ตัวละครผีผอบแก้วในนวนิยายเรื่อง *เรือนนพแก้ว* ตัวละครผีทวารคัมในนวนิยายเรื่อง *นิมิตมาร* และตัวละครผีไรวินทีในนวนิยายเรื่อง *เจ้าบ้านเจ้าเรือน* ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวละครที่ถูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของแก้วแก้วจำนวน 3 เรื่องดังกล่าว เพื่อศึกษาว่า “แก้วแก้ว” นั้นได้สร้างตัวละครในงานวรรณกรรมประเภทนวนิยายอย่างไร ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

วัตถุประสงค์การวิจัย

วิเคราะห์ตัวละครผีที่ผูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของ “แก้วแก้ว”

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษานวนิยายของ “แก้วแก้ว” ที่ปรากฏตัวละครผีที่ผูกติดกับสถานที่ที่โดดเด่นจำนวน 3 ตัวในนวนิยายของแก้วแก้วจำนวน 3 เรื่อง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	ชื่อตัวละครผี	ชื่อเรื่อง	พิมพ์ครั้งแรก
1	ผีผอบแก้ว	เรือนนพแก้ว	2542
2	ผีทวารศรมี	นิมิตมาร	2550
3	ผีไรวินท์	เจ้าบ้านเจ้าเรือน	2554

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สำนักรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1.1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวละครผี

1.2 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับนวนิยายของแก้วแก้ว

2. เก็บรวบรวมข้อมูล สำนักรวบรวมและรวบรวมนวนิยายของ “แก้วแก้ว” ที่ปรากฏตัวละครผีที่ผูกติดกับสถานที่พบว่ามีจำนวนทั้งหมด 8 คน ได้แก่ ตัวละครผีผอบแก้วและตัวละครผีแม่ปรางในนวนิยายเรื่องเรือนนพแก้ว ตัวละครผีอัสมาในนวนิยายเรื่องดอกแก้วกระบุงหนึ่ง ตัวละครผีเจ้าที่เจ้าทางในนวนิยายเรื่องเงาพราย ตัวละครผีเจ้ายาบัวหลวงในนวนิยายเรื่องจงกลกิ่งเทียน ตัวละครผีไรวินท์ในนวนิยายเรื่องเจ้าบ้านเจ้าเรือน ตัวละครผีทวารศรมีในนวนิยายเรื่องนิมิตมาร และตัวละครผีเจ้าป่าเจ้าเขาในนวนิยายเรื่องสี่สรวงโลก ซึ่งพบว่าตัวละครผีที่ผูกติดกับสถานที่ที่โดดเด่นในนวนิยายของ “แก้วแก้ว” นั้นมีจำนวนทั้งหมด 3 ตัว ได้แก่ ตัวละครผีผอบแก้วในนวนิยายเรื่องเรือนนพแก้วตัวละครผีทวารศรมีในนวนิยายเรื่องนิมิตมาร และตัวละครผีไรวินท์ในนวนิยายเรื่องเจ้าบ้านเจ้าเรือน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาตัวละครผีที่ผูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของแก้วแก้วจำนวน 3 เรื่องตามขอบเขตของการวิจัย โดยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

3. ศึกษาวิเคราะห์และตีความข้อมูล

4. สรุปผลการวิจัย

5. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการสำนวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวละครผีที่ผ่านมา พบว่า มีผู้ศึกษาตัวละครผีของนักเขียนคนอื่น ๆ จำนวนมากในหลากหลายประเด็นที่น่าสนใจ ยกตัวอย่างเช่นในงานวิจัยเรื่อง

การวิเคราะห์นวนิยายเหนือธรรมชาติของพงศกร ที่ปรากฏให้เห็นการบรรยายลักษณะของตัวละครผีในงานวรรณกรรมนวนิยายเหนือธรรมชาติของพงศกรว่ามีลักษณะที่น่ากลัว และมีพลังอำนาจลึกลับที่อยู่เหนือมนุษย์ (จิณณะ รุจิเสนีย์, 2554: 32) เฉกเช่นเดียวกับงานวิจัยเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัธน์ ที่แสดงให้เห็นถึงอำนาจอิทธิฤทธิ์หรือปาฏิหาริย์ของผีในแง่มุมต่าง ๆ ที่หลากหลาย (วลีรัตน์ สิงหราช, 2528: 51 - 53) และในงานวิจัยเรื่อง “ใต้เงาแห่งอดีต”: การศึกษาเปรียบเทียบการสร้างภาพแทนแบบกอธิคในงานเขียนของ จินตวิทย์ วิวัธน์ กับ พงศกร จินดาวัฒนะ ที่ได้นำเสนอการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวละครผีในนวนิยายแนวกอธิคของจินตวิทย์กับพงศกรว่า งานเขียนของจินตวิทย์ได้นำตัวละครผีตะวันตกมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบททางสังคมไทย แต่ยังคงเน้นเอกลักษณ์ของผีไทยเอาไว้ ต่างจากงานเขียนของพงศกรที่มุ่งเน้นการนำเสนอภาพตัวละครผีตะวันตกที่นำมาใช้ในตัวละครผีไทยเป็นอย่างมาก (วีรี เกวลกุล, 2552: 62-70)

นอกจากนี้ ยังมีผู้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นแนวสยองขวัญของ เหม เวชกร ที่แสดงถึงการพรรณนาลักษณะของตัวละครผีต่าง ๆ รวมถึงศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการสร้างตัวละครผีในงานวรรณกรรมไทย ทั้งในด้านโครงเรื่อง ฉากและบรรยากาศ และการเล่าเรื่อง (ทฤษฎีเสมอ, 2541: บทคัดย่อ) อีกทั้งยังมีงานวิจัยที่ศึกษาการปรากฏตัวของตัวละครผีในเรื่องสั้นของเหม เวชกร ดังในงานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์สิ่งเหนือธรรมชาติในเรื่องสั้นของ เหม เวชกร ที่ได้แสดงการบรรยายให้เห็นลักษณะของตัวละครผีที่ปรากฏในงานวรรณกรรมไทยในรูปของการแสดงอิทธิฤทธิ์ซึ่งมีหลายลักษณะ เช่น ตัวละครผีที่ปรากฏในรูปร่างของคน ในรูปของกลิ่น ในรูปของเสียง ในรูปของการแสดงฤทธิ์ เป็นต้น (กาญจนา เจษฎาคุม, 2552: 5)

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวละครผีที่ผ่านมาพบว่า งานวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับตัวละครผีนั้นเป็นการศึกษาวิจัยในรูปแบบของการวิเคราะห์กลวิธีการสร้างตัวละครผีและการพรรณนาลักษณะของตัวละครผีที่ปรากฏอยู่ในงานวรรณกรรมประเภทนวนิยายของนักเขียนคนอื่น ๆ ในหลากหลายประเด็นที่น่าสนใจ แต่ยังไม่มีความรู้ใคร่ครวญถึงตัวละครผีที่ปรากฏในนวนิยายของ “แก้วแก้ว” ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวละครผีที่ผูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของ “แก้วแก้ว” โดยตัวละครผีที่ผูกติดกับสถานที่ในที่นี้หมายถึง ตัวละครผีที่ปกครองหรือสิงสถิตอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง หรือมีความผูกพันอยู่กับสถานที่ใดสถานที่หนึ่งที่ทำให้ตัวละครผีนั้นไปไหนไม่ได้ รวมถึงตัวละครผีที่ถูกจองจำให้เป็นดวงวิญญาณที่ถูกกักขังให้ติดอยู่กับสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง จนทำให้ตัวละครผีนั้น ๆ ไม่สามารถไปไหนได้ หรือไม่สามารรถไปผุดไปเกิดได้

ตัวละครผีประเภทผูกติดกับสถานที่ในงานเขียนของ “แก้วแก้ว” ที่โดดเด่นมี 3 ตัว คือ ตัวละครผีผอบแก้วในนวนิยายเรื่องเรือนนพแก้ว ที่ติดอยู่ในเรือนนพแก้ว ซึ่งเป็นเรือนหอของผอบแก้วและท่านเจ้าคุณรัชดาปริวรรต (อดีตสามีของผอบแก้ว) เมื่อในอดีต ตัวละครผีทวารัศมีในนวนิยายเรื่องนิมิตมาร ที่ถูกจองจำให้ติดอยู่ในคุกหาสน์ ซึ่งเป็นสถานที่กักขังทวารัศมีจากโลกภายนอกตั้งแต่

เมื่อตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ ด้วยสาเหตุจากความอัปยศอดสูเรื่องหน้าตาอันอัปลักษณ์ของทวารัศมี และตัวละครผีไรวินท์ในนวนิยายเรื่องเจ้าบ้านเจ้าเรือน ที่กักขังดวงวิญญาณของไรวินท์ให้ติดอยู่ภายในบ้านหลังเดิมของไรวินท์ ซึ่งเคยเป็นสถานที่อยู่อาศัยกับภรรยาหลวงของไรวินท์นั่นคือสินวล โดยจะอธิบายโดยละเอียดดังนี้

1. ผีผอบแก้วที่รื้อวันหลุดพ้นจากตราบาป

ผีผอบแก้วในนวนิยายเรื่องเรือนนพแก้ว เป็นบุตรสาวของพระยา และเป็นภรรยาหลวงของท่านเจ้าคุณรัชดาภิเษก เป็นหญิงสาวที่มีศัลยาบรรดาศักดิ์ และมีรูปโฉมที่งดงาม ดังที่นิชาซึ่งเป็นตัวละครมนุษย์ในภพชาติปัจจุบันได้พบเห็นผีผอบแก้วที่สิงสถิตอยู่ในเรือนนพแก้ว ดังเช่นในตอนที่กำลังกล่าว

“หล่อนเป็นผู้หญิงสาวสวยทีเดียว เท่าที่นิชาพอจะจับได้ในแวบแรกที่เห็นวงหน้ารูปไข่ นัยน์ตาคม ปากแก้มคิ้วคางดูบอบบาง แต่ขัดสละสลวย ราวกับภาพลายเส้นที่จิตรกรบรรจงวาด สิ่งต่อมาที่กระทบสายตา คือ ทรงผมสั้นแนบต้นคอ ด้านบนหวีเสยขึ้นจากหน้าผากเกลี้ยงเกลา เป็นทรงสูงเรียบสนิทราวกับแต่งด้วยเจล ทรงผมนั้นถ้าไม่ใช่ของสาวสมัยใหม่เฉียบที่มั่นใจในตนเอง ก็ย้อนกลับไปถึงทรงผมของ “แม่พลอย” สาวชาววังในสมัยรัชกาลที่ห้าโน้นทีเดียว” (แก้วแก้ว, 2544: 56)

ตัวบทที่ยกมาดังกล่าว เป็นตอนที่นิชาได้เห็นตัวละครผีผอบแก้วที่มีดวงหน้างดงามในลักษณะดวงหน้ารูปไข่และนัยน์ตาคม ซึ่ง “ผู้หญิงกับความงามเป็นสิ่งคู่กัน สังคมสร้างให้ผู้หญิงอยู่คู่กับความสวยงาม” (นพมาศ เรื่องพานิชภิบาล, 2551: 3 อ้างถึงใน บดินทร์ เดชาบุรณานนท์, 2560: 64) อีกทั้งยังแสดงให้เห็นภาพลักษณ์ของหญิงไทยที่สูงศักดิ์ในฐานะภรรยาหลวงของท่านเจ้าคุณรัชดาภิเษกที่มีหน้ามีตาและมีเกียรติในสังคมของคนสมัยก่อน แต่ด้วยผีผอบแก้วนั้นได้กระทำความผิดไว้ต่อท่านเจ้าคุณรัชดาภิเษก โดยมีชู้รัก คือ เขม ซึ่งเป็นคนรักเก่าที่ได้ชักนำผอบแก้วให้หนีไปอยู่กับเขม หลังจากที่แต่งงานกับท่านเจ้าคุณรัชดาภิเษกแล้วนั้น ทำให้ผอบแก้วต้องเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติยศของวงศ์ตระกูล ในภายหลันั้นท่านเจ้าคุณรัชดาภิเษกสามารถติดตามหาผอบแก้วจนพบและนำผอบแก้วมากักขังให้ติดอยู่ในเรือนนพแก้วอย่างทุกข์ทรมาน เพื่อให้ผอบแก้วได้รับโทษและผลกรรมในฐานะที่ผอบแก้วเป็นผู้หญิงที่ไม่ดีและทำให้ท่านเจ้าคุณรัชดาภิเษกต้องเสื่อมเสียชื่อเสียง นำความอับอายมาสู่วงศ์ตระกูลของท่านเจ้าคุณรัชดาภิเษกอย่างใหญ่หลวง ดังนั้น ผอบแก้วจึงต้องแบกรับผลกระทบและถูกจองจำจนกระทั่งตายไปและกลายเป็นดวงวิญญาณที่ถูกกักขังให้ติดอยู่ในเรือนนพแก้วไปตลอดกาล โดยไม่สามารถที่จะไปไหนได้

ตัวละครผีผอบแก้วจึงเป็นดวงวิญญาณที่ถูกกักขังให้ติดอยู่ในเรือนนพแก้วเป็นเวลาที่แสนยาวนาน จนเธอเองก็ไม่อาจประมาณกาลเวลาได้ยาวนานเพียงใด เรือนนพแก้วเป็นเรือนหอของท่านเจ้าคุณรัชดาภิเษกและผอบแก้วเมื่อในอดีต และตัวละครผีผอบแก้วนั้นต้องถูกจองจำให้ติดอยู่ในเรือน

นพเก้าเพื่อชดใช้ความผิดที่กระทำไว้ต่อท่านเจ้าคุณรัชดาปริวรรต จึงทำให้ดวงวิญญาณของผอบแก้วนั้นยังคงวนเวียนอยู่ในเรือนนพเก้า มิได้ไปผุดไปเกิด และรอคอยวันเวลาที่หลุดพ้นจากบ่วงแห่งตราบาปที่ได้กระทำไว้ต่อท่านเจ้าคุณรัชดาปริวรรต ซึ่งดวงวิญญาณของผอบแก้วจะสามารถหลุดพ้นจากการถูกกักขังหรือการถูกผูกมัดและเหนี่ยวรั้งให้ติดอยู่ในเรือนนพเก้านี้ได้ด้วยการได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระจากท่านเจ้าคุณรัชดาปริวรรตเท่านั้น ดังนั้น ตัวละครผอบแก้วจึงเป็นตัวละครที่ผูกติดกับสถานที่ที่ถูกกักขังให้กลายเป็นดวงวิญญาณที่ติดอยู่ภายในเรือนนพเก้าไปตลอดกาล เพื่อรอคอยวันเวลาที่ได้รับการปลดปล่อยจากท่านเจ้าคุณรัชดาปริวรรตและหลุดพ้นจากบ่วงแห่งตราบาปนั่นเอง

2. ฆราวาสที่มีลูกจองจำตลอดกาล

ตัวละครฆราวาสที่มีในนวนิยายเรื่องนิมิตมาร เป็นลูกชายคนเดียวของพระยาศรีสุทรภักดี เกิดมาในครอบครัวที่มีฐานะดี แต่เป็นมนุษย์ที่มีหน้าตาอัปลักษณ์ ดังที่คุณยายสุดสงวนซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องของทวารัศมีได้เล่าให้เมิน (ผู้ช่วยของภณา) ฟังถึงภาพของตัวละครฆราวาสที่มีหน้าตาอัปลักษณ์และน่าเกลียดน่ากลัว ดังเช่นในตอนที่กำลังกล่าวถึงว่า

“ฉันเป็นหลานสาวพระยาศรีสุทรภักดี พ่อฉันเป็นน้องชายแท้ ๆ ของท่าน ตั้งแต่ฉันยังเด็กก็เข้าไปวิ่งเล่นอยู่ในบ้านคุณลุง บ้านเราอยู่ติดกัน คุณลุงมีตึกหลังใหญ่ ท่านรวย เป็นพ่อหม้าย มีลูกชายคนเดียว แก่กว่าฉันมาก ตอนฉันเด็ก ๆ คุณทวารัศมีเป็นหนุ่มแล้ว เขาแอบซ่อนอยู่บนตึกมาตั้งแต่เล็ก ไม่ค่อยได้ลงมาที่สนาม ถ้าลงมาที่ไรก็ต้องคำ ๆ คนอื่นกลับกันหมดแล้ว ฉันเคยเล่นซ่อนหากับพี่ชายจนค่ำ ไม่กลับบ้าน วิ่งไปเจอเขาลงมาจากตึกมาเดินเล่นหลังบ้าน ฉันร้องกรี๊ดนึกว่าเจอผี ล้มสลบลงไปเลยไม่รู้ตัว คนในบ้านวิ่งกันวุ่น... ฉันได้เห็นเขาเต็ม ๆ ตาแค่หนึ่งเดียว แต่หนึ่งเดียวก็พอแล้ว เกิดมาไม่เคยเห็นใครหน้าตาน่ากลัวอย่างนั้น หน้าเป็นเนื้องอกเหมือนอสุรกาย...ไม่เหมือนผู้คน” (แก้วเก้า, 2555: 345)

ด้วยหน้าตาที่อัปลักษณ์ของตัวละครทวารัศมี จึงทำให้เขากักขังตนเองอยู่ภายในบ้านหรืออุทยานหลังใหญ่ของพระยาศรีสุทรภักดี (บิดาของทวารัศมี) โดยไม่ออกไปไหน ทำให้ทวารัศมีเกิดแรงกดดันจนทำให้มีนิสัยโมโหร้าย และชอบทำร้ายคนรับใช้ในบ้าน หรือพวกบ่าวสาว ๆ ในบ้านให้ได้รับความเจ็บปวด เพื่อชดเชยความรู้สึกอับอายสอต่อผู้ที่หน้าตาที่อัปลักษณ์และเป็นที่รังเกียจของผู้คน จนในบางครั้งบ่าวไพร่ในบ้านของพระยาศรีสุทรภักดีต้องสังเวยชีวิตให้แก่นิสัยขี้โมโหหรืออารมณ์ร้ายของทวารัศมี บ่าวไพร่บางคนถูกทวารัศมีฆ่าตาย หรือถูกทำร้ายร่างกายอย่างทรมาณ ดังเช่นในตอนที่คุณยายสุดสงวนกล่าวถึงทวารัศมีเมื่อตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ที่แสดงให้เห็นถึงนิสัยที่ดุร้ายของตัวละครทวารัศมี ดังเช่นในตอนที่กำลังกล่าวถึงว่า

“...มีบ่าวสาว ๆ ตายในบ้าน สองหรือสามคน คนแรกตาย เจ้าคุณเอาเงินทำขวัญให้พ่อแม่ เรื่องก็เงียบไป ทีนี้มีคนที่สองที่สามตายอีก ชาวบ้านก็ชักอึดใจว่าไม่ไหวป่วย

ตาย คุณทวารัศมีไปทำมันตาย...แต่จะตายยังงั้นฉันก็ไม่ว่า เจ้าคุณกลัวตำรวจจะมาเอา
ลูกชายไปเข้าคุก ท่านก็เลยย้ายบ้าน เอาบ่าวไพร่ที่เหลืติดบ้านอยู่ ชนไปด้วยหมด...
คุณทวารัศมีเป็นคนเฉลียวฉลาด... แต่อารมณ์ร้าย เดี่ยว ๆ ก็ลุ่มคลั่งทำร้ายคนอื่น
พวกบ่าวสาว ๆ ในบ้านนั้นแหละเคราะห์ร้ายไปตาม ๆ กัน...” (แก้วแก้ว, 2555:
346)

จึงเห็นได้ว่า ตัวละครทวารัศมีมีนิสัยที่ดุร้าย รวมถึงชอบทำร้ายและเข่นฆ่าผู้อื่นให้ได้รับ
บาดเจ็บและถึงแก่ความตาย เมื่อบิดาของทวารัศมี (พระยาศรีสุทธรักติ) สิ้นบุญไปแล้ว บริวารหรือ
บ่าวไพร่ในบ้านของพระยาศรีสุทธรักติก็พากันหลบหนีและหายไปจากทวารัศมีจนหมดสิ้น เหลือ
เพียงแต่ทวารัศมีที่ใช้ชีวิตอยู่ภายในคุกหาสน์หลังใหญ่อย่างเพียงลำพัง ไร้คนเหลียวแล

หลังจากที่ทวารัศมีต้องอยู่คนเดียว ทวารัศมีก็ได้ออกไปไหนเลย เพราะอับอายหน้าตาที่
อัปลักษณ์ของตน จนในท้ายที่สุดแล้วนั้น ทวารัศมีได้จบชีวิตลงด้วยการผูกคอตายในคุกหาสน์ และ
เป็นดวงวิญญาณที่สิงสถิตและถูกจองจำให้ติดอยู่ในคุกหาสน์หลังใหญ่อย่างทุกข์ทรมาน ไม่อาจ
หลุดพ้นและไม่สามารถไปสุดไปเกิดได้ ด้วยสาเหตุมาจากการก่อกรรมทำความชั่วด้วยการฆ่าคนตาย
และทำร้ายร่างกายของผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บเมื่อตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ จึงส่งผลให้ตัวละครทวารัศมีต้อง
กลายเป็นดวงวิญญาณที่ถูกกักขังให้ติดอยู่ในคุกหาสน์อย่างทุกข์ทรมานไปเป็นเวลาหลายภพหลาย
ชาติ โดยมิได้รับอิสรภาพ ดังนั้น ตัวละครทวารัศมีจึงเป็นตัวละครที่ผูกติดกับสถานที่ที่สิงสถิตอยู่ใน
คุกหาสน์หลังใหญ่ของตนด้วยความทุกข์ทรมานนั่นเอง

เมื่อทวารัศมีกลายเป็นผี จะพบว่า ตัวละครผีทวารัศมีนั้นมีดวงหน้าที่อัปลักษณ์ ซึ่งไม่ต่าง
ไปจากเมื่อตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ ดังคำกล่าวในตอนหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นภาพของผีทวารัศมีที่มีดวงหน้า
ตะปุ่มตะป่ำเหมือนอสุรกายหรือมีรูปลักษณ์ที่น่าเกลียดน่ากลัว ดังเช่นในตอนซึ่งกล่าวว่า

“หน้าเหมือนอสุรกาย หน้าผากยื่น แก้มยื่นเหมือนก้อนเนื้อโปะอยู่ตะปุ่มตะป่ำ
ตาเป็นเขี้ยวลึก รูปร่างก็สูงใหญ่ เดินหลังโกงผิดมนุษย์...” (แก้วแก้ว, 2555: 291)

จะเห็นว่า ตัวละครผีทวารัศมีมีหน้าตาและรูปร่างที่อัปลักษณ์ แต่สามารถแปลงกายเป็น
ชายหนุ่มรูปงาม เพื่อหลอกล่อหญิงสาวที่มีหน้าตาที่ดีมาฆ่าและตกเป็นเหยื่ออยู่ใต้อำนาจของ
ผีทวารัศมีในคุกหาสน์หลังใหญ่ เพื่อให้ผู้อื่นนั้นถูกจองจำอยู่ในคุกหาสน์หรือตกอยู่ในชะตากรรม
เดียวกันกับผีทวารัศมีที่ต้องถูกจองจำให้ติดอยู่ในคุกหาสน์หลังใหญ่อย่างทุกข์ทรมาน ซึ่งผีทวารัศมีนั้น
ได้สร้างกรรมชั่วมากขึ้นและฆ่ารวมถึงทำร้ายชีวิตของผู้อื่นไม่สิ้นสุด ทำให้ต้องกลายเป็นดวงวิญญาณที่
ถูกกักขังให้ติดอยู่ในคุกหาสน์ของทวารัศมีไปตลอดกาล โดยไม่สามารถไปไหนได้ หรือไม่อาจไปสุดไปเกิด
ได้ ส่งผลให้ตัวละครผีทวารัศมีเป็นผีที่ผูกติดกับสถานที่ที่ถูกจองจำให้ติดอยู่ในคุกหาสน์ไปชั่วกาลนาน
และต้องใช้ชีวิตอยู่ในโลกหลังความตายอย่างทุกข์ทรมานไปตลอดชีวิต

3. ผีไรวันที่ถูกปลดปล่อยด้วยรักแท้

ตัวละครผีไรวินท์ในนวนิยายเรื่องเจ้าบ้านเจ้าเรือน เป็นลูกชายคนเดียวของนายแรมและคุณนายวาริ โดยนายแรมนั้นได้ประกอบอาชีพเป็นทนายความ ส่วนคุณนายวารินั้นทำงานบ้านงานเรือนและหารายได้เสริมด้วยการทำกิจการน้ำอบไทย และยังมีรายได้พิเศษอีกเล็ก ๆ น้อย ๆ จากการตัดเย็บเสื้อผ้าอีกด้วย ในตอนหลังนี้นายแรมและคุณนายวาริได้แยกทางกัน เนื่องจากนายแรมได้ปันใจไปมีผู้หญิงอื่น คือ วิณา (น้องสาวของคุณนายวาริ) โดยนายแรมนั้นได้ย้ายไปอยู่อาศัยกับวิณา จนทำให้คุณนายวาริ (ภรรยาหลวงของนายแรม) ต้องชอกช้ำอกตรมอย่างแสนสาหัส ส่งผลให้ตัวละครไรวินท์ในฐานะลูกชายของนายแรมและคุณนายวารินั้นรู้สึกโกรธแค้นบิดาของตนที่ทำให้มารดา (คุณนายวาริ) ต้องเสียใจเป็นอย่างมาก ดังนั้นไรวินท์จึงขดเคี้ยวความรู้สึกของมารดาที่เสียไป ด้วยการปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดีและเชื่อฟังมารดาเสมอ จนกระทั่งไรวินท์ประสบความสำเร็จในชีวิตด้านการงาน และได้เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่มีฐานะที่ดีและมีหน้ามีตาในสังคม ทำให้คุณนายวาริรู้สึกภาคภูมิใจในตัวของคุณชายเป็นอย่างมาก

ในภายหลังนั้น คุณนายวาริต้องการให้ลูกชายแต่งงานกับสินวล ซึ่งเป็นหญิงสาวที่ไรวินท์มิได้รัก แต่ไรวินท์ก็แต่งงานกับสินวลเพื่อตามใจมารดา จนในภายหลังไรวินท์ได้ปันใจไปมีผู้หญิงคนอื่น คือ มาลาตี ทำให้สินวลต้องชอกช้ำอกตรมและตรอมใจตายไปในที่สุด ส่งผลให้ดวงวิญญาณของสินวลผูกใจพยาบาทและอาฆาตแค้นต่อไรวินท์ที่เคยกระทำให้สินวลต้องชอกช้ำระกำใจอย่างสาหัสจนตาย เมื่อไรวินท์เสียชีวิตลงในเวลาต่อมา จึงกลายเป็นดวงวิญญาณที่ถูกกักขังให้ติดอยู่ภายในบ้านหลังเดิมของตนเองจากความอาฆาตแค้นของผีสินวลที่กักขังดวงวิญญาณของไรวินท์มิให้ได้รับอิสรภาพอย่างทุกซ์ทรมาน ทำให้ผีไรวินท์ไม่สามารถไปผุดไปเกิดหรือไปไหนไม่ได้

ดังนั้น ผีไรวินท์จึงต้องกลายเป็นดวงวิญญาณที่สิงสถิตอยู่ภายในบ้านของตนในฐานะนักโทษของตัวละครผีสินวลเป็นเวลาหลายภพหลายชาติ จนกระทั่งได้มาเจอกับแพรวา ซึ่งเป็นมนุษย์ที่มาเข้าบ้านที่ผีไรวินท์สิงสถิตและปกครองอยู่ ทำให้ผีไรวินท์พบเจอกับรักที่แท้จริง และเป็นการรักที่เกิดจากการให้ ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือแพรวาจากการทำร้ายของผีสินวลที่มุ่งประสงค์ร้ายต่อแพรวา อันเนื่องมาจากความหึงหวงและริษยาหรืออาฆาตแพรวาที่ผีไรวินท์มีใจให้ แต่ผีไรวินท์ก็ไม่ถือโทษโกรธเคืองดวงวิญญาณของสินวล เพราะรู้ว่าตนเคยกระทำให้สินวลต้องชอกช้ำระกำใจเมื่อตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ จึงให้อภัยผีสินวลและมีได้โต้ตอบ แต่กลับกระทำเพียงป้องกันแพรวาจากภัยอันตรายต่าง ๆ ด้วยใจที่มอบให้ด้วยความรัก ซึ่งตัวละครผีไรวินท์นั้นไม่เคยได้รับรักแท้จากผู้ใด แม้กระทั่งมาลาตีที่ไรวินท์เคยมอบความรักให้อย่างสุดดวงใจ แต่มาลาตีก็หักหลังไรวินท์และเข้ามาหลอกลวงเพื่อหวังเอาสมบัติของไรวินท์ ทำให้ไรวินท์ผิดหวังในความรัก จนเมื่อผีไรวินท์ได้มาเจอแพรวา จึงพบว่าตนเองพบเจอรักแท้ด้วยการให้ ทำให้ผีไรวินท์สามารถคลายกรอบกำแพงจากการถูกคุมขังของผีสินวลได้ในภายหลังด้วยความรักที่ผีไรวินท์มีให้แพรวา และต้องการช่วยเหลือและปกป้อง

แพรวขาวจากการทำร้ายของผีสีนวลด้วยหัวใจที่แท้จริง ดังนั้น ผีไรวินท์จึงกลายเป็นดวงวิญญาณที่ได้รับอิสระและถูกปลดปล่อยด้วยอำนาจของรักแท้ที่ได้รับจากตัวละครมนุษย์อย่างแพรวขาว

ก่อนที่ผีไรวินท์จะสามารถปลดปล่อยตนเองจากพันธนาการที่รุ่มร่าโดยอำนาจแห่งการคุมขังของผีสีนวลนั้น ผีไรวินท์ได้ถูกลงโทษให้เป็นดวงวิญญาณที่ถูกจองจำให้ติดอยู่ในบ้านหลังเดิมของตนในฐานะที่ไรวินท์เคยอกใจสีนวลไปมีผู้หญิงอื่น ดังนั้น ผีไรวินท์จึงเป็นตัวละครผีที่ถูกติดกับสถานที่ที่มีได้รับอิสรภาพ หรือต้องถูกจองจำอยู่ภายใต้อำนาจของผีสีนวลอย่างทุกขุทรมาน โดยจะพบว่า ตัวละครแพรวขาวนั้นพยายามที่จะช่วยเหลือผีไรวินท์ให้หลุดพ้นจากการถูกจองจำจากดวงวิญญาณของสีนวลที่มีความอาฆาตแค้นต่อไรวินท์อย่างมาก ซึ่งผีไรวินท์นั้นยังคงวนเวียนอยู่ในบ้านหลังเดิมของตนอย่างทุกขุทรมาน และไม่สามารถไปไหนได้ แม้ว่าผีไรวินท์จะกระทำความผิดต่อสีนวล แต่แพรวขาวก็พบว่าผีไรวินท์นั้นเป็นผีที่ดี มีใจที่หวังดีต่อมนุษย์ และชอบช่วยเหลือผู้อื่น ดังที่ผีไรวินท์ให้ความช่วยเหลือแพรวขาวจากภัยอันตรายหลายครั้งหลายครา เมื่อแพรวขาวได้เห็นภาพลักษณ์ของผีไรวินท์ ก็พบว่าผีไรวินท์นั้นเป็นชายหนุ่มรูปงามที่แพรวขาวบรรยายว่า

“...แพรวขาวเหลียวไปมอง หล่อนเห็นเขายืนอยู่ห่างหล่อนเล็กน้อย ชัดเจนทั้งเรือนกาย ประหนึ่งว่าเป็นใครสักคนที่มีเลือดเนื้อชีวิตจิตใจจริง ๆ ยืนอยู่ข้างหล่อนเป็นครั้งแรกที่หล่อนเห็นคุณวินชัดเจนแจ่มใสทุกกระเปียดนี้ ตั้งแต่ปลายผมลงไปถึงปลายเท้า เห็นเสื้อผ้าป่านสีขาวและกางเกงแพรจีนสีดำที่เขาสวมใส่อยู่ คุณวินเมื่อปรากฏตัวให้เห็นชัดเจนเหมือนเป็นคนจริง ๆ แบบนี้ เขายังหน้าตาดีกว่าที่แพรวเคยเห็นเลือนรางในเงามืด ผิวขาวเหลืองผ่องใส ดวงหน้าสะอาด คมสันแบบไทย ถอดแบบพ่อมาเหมือนพี่น้องท้องเดียวกัน แต่เป็นเพราะเขาดูทันสมัยกว่า หรือบุคลิกดีกว่า หญิงสาวรู้สึกคุณวินรูปหล่อยิ่งกว่าพ่อเสียอีก...” (แก้วแก้ว, 2558: 144-145)

จากตัวบทข้างต้น แสดงให้เห็นภาพลักษณ์ของตัวละครผีไรวินท์ว่ามีรูปลักษณ์ที่ดี สง่างาม และมีเสน่ห์ ดูทันสมัย ผีไรวินท์นั้นให้ความช่วยเหลือแพรวขาวเสมอมา ทำให้แพรวขาวปลอดภัยจากภัยอันตรายทั้งปวง โดยผีไรวินท์ได้ทำหน้าที่คุ้มครองแพรวขาวด้วยความรักที่อยู่ภายในส่วนลึกของจิตใจของผีไรวินท์ที่มีให้ต่อแพรวขาวด้วยหัวใจ และช่วยเหลือแพรวขาวจากการถูกบงการจากดวงวิญญาณของสีนวลที่มีความอาฆาตแค้น ทำให้แพรวขาวสามารถรอดพ้นจากอันตรายมาได้ทุกครั้ง แม้ว่าผีไรวินท์จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดที่ถูกกักขังให้ติดอยู่ในบ้านภายใต้อำนาจของผีสีนวลก็ตาม แต่ในท้ายที่สุดแล้วนั้น ผีไรวินท์ก็สามารถหลบลี้หนีอำนาจของผีสีนวลและหลุดพ้นจากอำนาจการคุมขังของผีสีนวลด้วยรักแท้ที่ผีไรวินท์มีให้แพรวขาว ทำให้ดวงวิญญาณของไรวินท์ได้รับการปลดปล่อยในท้ายที่สุด

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาตัวละครผีที่ถูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของ “แก้วเก้า” ที่ปรากฏตัวละครผีที่ถูกติดกับสถานที่ที่โดดเด่นจำนวนทั้งหมด 3 ตัว ได้แก่ ตัวละครผีผอบแก้วในนวนิยายเรื่องเรือนนพแก้ว ตัวละครผีทวารัศมีในนวนิยายเรื่องนิมิตมาร และตัวละครผีไรวินท์ในนวนิยายเรื่องเจ้าบ้านเจ้าเรือน นั้นสามารถสรุปได้ 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ผีผอบแก้วที่รื้อวันหลุดพ้นจากตราบาป กล่าวสรุปโดยภาพรวมได้ว่า “แก้วเก้า” ได้นำเสนอให้เห็นภาพของตัวละครผีผอบแก้วที่ถูกติดกับสถานที่ในเรือนนพแก้ว เพื่อรอคอยวันเวลาที่หลุดพ้นจากบ่วงแห่งตราบาปจากสาเหตุที่ผีผอบแก้วนั้นได้กระทำความผิดไว้ต่อท่านเจ้าคุณรัชดาภิเษก
2. ผีทวารัศมีที่ถูกจองจำตลอดกาล พบว่า “แก้วเก้า” ได้นำเสนอให้เห็นภาพของตัวละครผีทวารัศมีที่ถูกติดกับสถานที่ในคุกหาสน์ เพื่อรับโทษทัณฑ์จากการกระทำที่ไม่ดี ทำให้ต้องกลายเป็นดวงวิญญาณที่ถูกกักขังอยู่ในคุกหาสน์ไปตลอดกาล
3. ผีไรวินท์ที่ถูกปลดปล่อยด้วยรักแท้ พบว่า “แก้วเก้า” นั้นได้นำเสนอให้เห็นภาพของตัวละครผีไรวินท์ที่ถูกติดกับสถานที่ในบ้านของไรวินท์ เพื่อรอคอยรักแท้เพื่อปลดปล่อยจากการถูกคุมขังโดยดวงวิญญาณของสีนวล จนกระทั่งผีไรวินท์นั้นสามารถหลุดพ้นจากพันธนาการและได้ไปสู่สุคติในที่สุดด้วยอำนาจของรักแท้ตนเอง

อภิปรายผล

จากการศึกษาตัวละครผีที่ถูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของ “แก้วเก้า” จำนวน 3 เรื่อง พบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ ดังเช่น งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์สิ่งเหนือธรรมชาติในเรื่องสั้นของเหม เวชกร ที่แสดงให้เห็นว่า “วิญญาณสามารถปรากฏร่างให้มนุษย์เห็นได้...การปรากฏของวิญญาณในเรื่องสั้นของเหม เวชกร เป็นไปได้หลายลักษณะ คือ วิญญาณปรากฏให้เห็นเป็นรูปร่างของคนในรูปของกลิ่น ในรูปของเสียง ในรูปของการแสดงฤทธิ์” (กาญจนา เจษฎาคม, 2552: บทคัดย่อ) เหล่านี้เป็นต้น ซึ่ง “แก้วเก้า” นั้นก็ได้นำเสนอให้เห็นภาพของตัวละครผีที่ปรากฏให้เห็นในรูปร่างของคน มีลักษณะเหมือนมนุษย์ทั่วไป ดังเช่นภาพลักษณ์ของตัวละครผีไรวินท์ในนวนิยายเรื่องเจ้าบ้านเจ้าเรือน ที่แสดงให้เห็นรูปลักษณ์ของชายหนุ่มที่สง่าและงดงาม หรือตัวละครผีผอบแก้วในนวนิยายเรื่องเรือนนพแก้ว ที่เป็นหญิงสาวที่สวยงามและสง่า เป็นต้น

นอกจากนี้ ตัวละครผีในทัศนะของ “แก้วเก้า” นั้นยังปรากฏให้เห็นอารมณ์รัก โลภ โกรธ หลง เช่นเดียวกับมนุษย์ปุถุชนทั่วไป ซึ่งมิได้มีความผิดแผกไปจากมนุษย์ ดังเช่นตัวละครผีทวารัศมีในนวนิยายเรื่องนิมิตมาร ที่มีหน้าตาที่อัปลักษณ์ สามารถแปลงกายเป็นชายหนุ่มรูปงามได้เหมือนมนุษย์ และมีความโกรธอาฆาตแค้นผู้คนที่รังเกียจหน้าตาอันอัปลักษณ์ของเขา ส่งผลให้ผีทวารัศมีนั้นล่องลางหญิงสาวที่มีหน้าตาดีมาฆ่าหรือทำร้ายผู้อื่นด้วยความอาฆาตแค้น จึงแสดงให้เห็นว่า “แก้วเก้า” นั้นได้สร้างตัวละครผีให้มีแรงอาฆาตเช่นเดียวกับมนุษย์ทั่วไป

นอกจากนี้ ยังปรากฏให้เห็นตัวละครผีโรวินท์ในนวนิยายเรื่องเจ้าบ้านเจ้าเรือน ที่แสดงความรักต่อมนุษย์หญิงสาว คือ แพรวขาว ดังเช่นในประเด็น “ผีโรวินท์ที่ถูกปลดปล่อยด้วยรักแท้” จะพบได้ว่า ตัวละครผีโรวินท์นั้นมีความรักที่มอบให้แพรวขาวด้วยหัวใจที่แท้จริง จึงสื่อให้เห็นว่า “แก้วแก้ว” นั้นได้สร้างสรรค์ให้ตัวละครผีมีความรักเฉกเช่นเดียวกับมนุษย์ปุถุชนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัธน์ ที่แสดงให้เห็นว่า “จินตวิทย์ วิวัธน์ นำเอาตัวละครผีมาใช้ในนวนิยาย โดยให้มีบทบาทสัมพันธ์ในด้านใดด้านหนึ่งกับตัวละครมนุษย์ เช่น มีความรัก เกลียด โกรธแค้น เป็นมิตร เป็นศัตรู เป็นต้น” (วลีรัตน์ สิงหราช, 2528: 93) ยกตัวอย่างดังเช่น ตัวละครผีวันสสุตาในนวนิยายเรื่องมาแต่หิมพานต์ ของจินตวิทย์ วิวัธน์ ที่เป็นนางไม้แห่งป่าหิมพานต์หลงรักเทพทวนพทวัน เป็นเทพแห่งสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา โดยไม่รู้ความจริงว่าเทพทวนพทวันนั้นผูกพันรักใคร่อยู่กับสุริยาเทวี ที่เป็นเทพธิดาแห่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ (วลีรัตน์ สิงหราช, 2528: 102) ในแง่นี้จึงแสดงให้เห็นว่า จินตวิทย์ วิวัธน์ นั้นได้นำเสนอภาพของตัวละครผีที่มีบทบาทสัมพันธ์ในด้านความรักเฉกเช่นเดียวกับมนุษย์ ซึ่ง “แก้วแก้ว” นั้นก็ได้สร้างภาพของตัวละครผีที่มีความรักเช่นเดียวกับมนุษย์ทั่วไปด้วยเช่นกัน จึงแสดงให้เห็นว่า “แก้วแก้ว” นั้นสร้างสรรค์ตัวละครผีในนวนิยายเพื่อสื่อให้เห็นภาพของผีที่สอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวละครผีที่ผูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของนักเขียนท่านอื่น เพื่อจะได้ทราบความแตกต่างระหว่างตัวละครผีที่ผูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของ “แก้วแก้ว” และตัวละครผีที่ผูกติดกับสถานที่ในนวนิยายของนักเขียนท่านอื่นว่าแตกต่างหรือไม่ เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
2. ควรศึกษาตัวละครผีประเภทอื่นที่น่าสนใจ เช่น ผีที่เป็นบริวาร ผีที่เฝ้ารอ ผีที่ช่วยเหลือคน เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบความแตกต่างระหว่างตัวละครผีที่ผูกติดกับสถานที่และตัวละครผีประเภทอื่นในนวนิยายของ “แก้วแก้ว” ว่าแตกต่างหรือไม่ อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา เจษฎาคม. (2552). การวิเคราะห์สิ่งเหนือธรรมชาติในเรื่องสั้นของเหม เวชกร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- แก้วแก้ว. (2544). เรือนนพแก้ว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เพื่อนดี.
- _____. (2555). นิमितมาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ทรีบีส์.
- _____. (2558). เจ้าบ้านเจ้าเรือน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ทรีบีส์.
- จิณณะ รุจิเสนีย์. (2554). การวิเคราะห์นวนิยายเหนือธรรมชาติของพงศกร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- จิรณัทย์ วิมุตติสุข. (2550). การใช้วรรณคดีไทยและวรรณกรรมพื้นบ้านในนวนิยายของแก้วแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดุชนันท์ แซ่ตัน. (2551). นวนิยายจินตนิมิตของแก้วแก้ว: การศึกษาด้านกลวิธีการสร้างเรื่องและการนำเสนอเรื่อง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวรรณคดีไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทฤษฎี เสมา. (2541). วิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นแนวสยองขวัญของเหม เวชกร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บดินทร์ เดชาบุรณานนท์. (2560). รูปแบบและการสื่อความหมายของการอุปมาอุปไมยเชิงภาพสำหรับงานโฆษณาผลิตภัณฑ์ความงามทางสื่อวิทยุ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 3(3): 64. ค้นเมื่อ 19 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/rpu/article/view/112624>
- วลีรัตน์ สิงห์รา. (2528). เรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของ จินตวิทย์ วิวัณ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีรี เกวลกุล. (2552). “ใต้เงาแห่งอดีต”: การศึกษาเปรียบเทียบการสร้างภาพแทนแบบกอธิคในงานเขียนของจินตวิทย์ วิวัณ กับพงศกร จินดาวัฒนะ. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศนิชา แก้วเสถียร. (2546). การใช้วิทยาศาสตร์ในนวนิยายของแก้วแก้ว. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Dechaburananon, B. (2017). *Formation and Signification of Pictorial Metaphor of Beauty Product in Magazine Advertisements. Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University*, 3(3): 64. Retrieved on 19th October 2018, from <https://www.tci-thaijo.org/index.php/rpu/article/view/112624> (in Thai)
- Gelakul, V. (2009). *In the shadow of the past: a comparative study of gothic representation in the writings of Jintawee Wiwat and Pongsakorn Chindawattana*. Master of Arts Department of Comparative Literature, Chulalongkorn University. (in Thai).
- Jessadakom, K. (2009). *An Analysis of the Supernatural in Hem Wetchakon's Short Stories*. Master of Arts in Thai Studies, Ramkhamhaeng University. (in Thai).
- Kaew Kaw. (2001). *Ruen Noppakaw*. 3rd ed. Bangkok: Peian Dee. (in Thai).
- _____. (2012). *Nimit Marn*. 3rd ed. Bangkok: Treebee. (in Thai).

- _____. (2015). **Jao Ban Jao Ruen**. 4th ed. Bangkok: Treebee. (in Thai).
- Keawsathien, S. (2003). **The use of science in Kawkao's novels**. Master of Arts Department of Thai, Silpakorn University. (in Thai).
- Rujiseneee, J. (2011). **An Analysis of the Supernatural Novels of Pongsakorn**. Master of Arts in Thai Studies, Ramkhamhaeng University. (in Thai).
- Saeton, D. (2008). **The Fantasy Novels of "Kaew Kaaw": The Study of Narrative Techniques**. Master of Arts in Thai Literature, Kasetsart University. (in Thai).
- Sema, T. (1998). **Analysis of strategies for writing short stories of the horror story of Hiem Wetchakorn**. Master of Arts in Thai, Mahasarakham University. (in Thai).
- Singhara, W. (1985). **Supernaturalism in Chintawee Wiwat's novels**. Master Thesis, Srinakharinwirot University. (in Thai).
- Wimutisuk, J. (2007). **The use of Thai literature and folk literature in Kaekao's novels**. Master of Arts Department of Thai, Chulalongkorn University. (in Thai).